

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Signis Prædestinationis, Et Reprobationis, Et De Numero Prædestinatorum, Ac Reprobatorum

Recupito, Giulio Cesare

Lvgdvni, 1681

Cap. VI. Tertium reprobationis signum, Pœnitentia aut ficta, aut
infructuosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44272

CAPUT VI.

*Tertium reprobationis signum, pœnitentia aut ficta,
aut infructuosa.*

QVoniam tertium prædestinationis signum probavimus esse pœnitentiam non quamcumque, sed veram, & fructuosam; ideo

Dico sextò. Tertium reprobationis signum est pœnitentia, sive ficta, sive infructuosa. De ficta id omnino patet, quia pœnitentia ficta idem est, ac impœnitentia vera. Sed hæc est reprobationis signum, ut c. 4. ostensum est. Ergo, &c.

Confirmatur primò, quia pœnitentia ficta addit supra impœnitentiam quamdam abusum pœnitentiæ, & quasi mutationem medicinæ in venenum. Quia, ut notat Ambrosius l. 2. de pœnit. c. 11. *In ipsa pœnitentia fit, quod postea indiget pœnitentia.* Quod non fit sine nova injuria Dei pœnitentiæ institutoris; quia videtur illum peccator illudere, exhibendo fictam pœnitentiam pro vera. Sicut cum quis emptor venditori offert nummum adulterinum pro vero. Quæ est animadversio Tertulliani lib. de pœnit. c. 6. ubi, *scilicet, inquit, qui vendit, prius nummum, quo paciscitur, examinat, ne sculptus sit, ne rufus, ne adulter; etiam Dominum credimus pœnitentia probationem prius iniire, tantam nobis mercedem, perennis scilicet vitæ, concessurum.* Quasi dicat, Deus non vendit regnum Cælorum exhibenti in pœnitentia ficta pecuniam adulterinam.

Confirmatur secundò, quia discrimen inter pœnitentiam reproborum, & pœnitentiam prædestinatorum apparet in pœnitentia Saülis, & Davidis. Uterque enim peccavit, uterque dixit, *peccavi*. Ille 1. Reg. 15. hic 2. Reg. 12. & tamen unius pœnitentia Deo displicuit, quia ficta: alterius placuit, quia vera. Saüli dixit Samuel, *projecit te Dominus, ne sis Rex*: quod est dicere, transtulit Dominus regnum tuum. Davidi dixit Nathan, *transtulit Dominus peccatum tuum*. Quod discrimen animadvertens Augustinus l. 22. contra Faustum cap. 67. *cur, inquit, Saül per Samuelem correptum, cum diceret etiam ipse, peccavi, non meruit audire, quod David, quod ei Dominus ignovisset? In simili voce, quam sensus humanus audiebat, dissimile pectus erat, quod divinus oculus discernebat.* Ratio autem fuit, quia Saül non dixit, *peccavi*, ex vera pœnitentia peccati: sed ex humano timore, ne ejus existimatio minueretur apud subditos. Ideo Saül secreto iterum dixit, *peccavi: sed nunc honora me coram*

LXXXIV.
Reprobationis signum pœnitentia ficta.

Ambrosius.
Pœnitentia ficta injuriam irrogat Deo.
Tertull.

Pœnitentia ficta pecunia adulterina.

Davidis, & Saülis pœnitentiæ discrimen.
1. Reg. 15.
2. Reg. 12.
August.

LXXXV.
Regnandi aviditas causa regni amittendi.

Fulgent.

senioribus populi mei, & coram Israël. Sed hæc pœnitentia orta ex aviditate regnandi fuit causa, ut regnum amitteret. Ideo dictum est illi, *projecit te Dominus, ne sis Rex.* Contra verò David dixit, *peccavi,* non ex timore temporalis supplicii, sed ex intimo dolore peccati cum vero proposito non peccandi. Quod expendens Fulgentius l. 2. de remiss. peccat. c. 15. *Saül, inquit, peccatum suum confessus est; nec tamē indulgentiam consequutus: quia cor ejus non erat rectum cum Deo. Illa enim peccati confessio ex timore fuit supplicij, non ex horrore peccati. Non odit, quod fecerat: sed timuit, quod nolebat. Et infra, ecce Saül dixit, peccavi: David quoque dixit, peccavi. Cum ergo in confessione peccati utriusque una vox fuerit, cur non una est utrique concessa remissio? nisi quia in similitudine confessionis videbat Deus dissimilitudinem voluntatis. Vnus enim conversus peccandi protinus abiecit desiderium: & pœnitendo ipse suum punivit admissum (ecce pœnitentiam veram prædestinatorum.) Alter verò confessionem quidem sui peccati protulit: sed affectum peccandi, perverso cordis vitio, non abiecit. Ecce pœnitentiam fictam reprobatorum, eorum præsertim, qui ad sacramentum pœnitentiæ accedunt non tam ut remissionem obtineant, quàm existimationem ne amittant: dicuntque, *peccavi,* eodem planè modo, quo Saül: qui fuit figura reprobatorum, ex Gregorio in l. 1. Reg. c. 5. Contra verò pœnitentia prædestinatorum est ex intimo dolore peccati, sicut pœnitentiam Davidis. Ideo Ambrosius serm. 17. in Psal. 118. à sancto, inquit, *viro plus culpa defletur, quàm arumna.**

Saül figura reprobatorum.

Gregor.

Ambrosius.

Iudæ pœnitentia infructuosa.

Matth. 27.

Confirmatur terriò ex pœnitentia Iudæ: qui visus est habere multas circumstantias pœnitentiæ veræ. Primò pœnitentiam facti: ideo dicitur Matth. 27. *pœnitentia ductus.* Secundo restitutionem pecuniæ malè acceptæ iis ipsis, à quibus acceperat: ideo sequitur: *retulit triginta argenteos principibus Sacerdotum, & senioribus.* Tertio confessionem peccati, *dicens peccavi.* Quarto explicationem malitiæ specificæ cum suis circumstantiis, *tradens sanguinem justum.* Et tamen hujus pœnitentiæ finis fuit laqueus, & damnatio: ideo sequitur: *projectis argenteis in templo recessit: & abiens, laqueo se suspendit.* Quia nimirum illa fuit pœnitentia ficta, non tam ex horrore peccati, quàm ex humano pudore. Et fuit pœnitentia sine spe veniæ: quæ spes requiritur ad pœnitentiam veram. Quamobrem Fulgentius ep. 7. de recta pœnitent. c. 5. *Salubris, inquit, conversio est, si nec pœnitentia sperantem: nec spes deserat pœnitentem. Iudas, qui Christum tradidit, peccati sui pœnitentiam gessit; sed salutem perdidit: quia indulgentiam non speravit.* In pœnitentia autem falla Iudæ animadvertere licet quid illi occasio fuerit, ut dolorem verum non habuerit, cum spe veniæ: quia scilicet malos confessarios sortitus est, peccatum suum impiis illis sacerdotibus confessus, qui dixerunt, quid

Fulgentius. Spes requiritur ad pœnitentiam.

Confessarii mali electio reprobationis medium.

ad nos? tu videris. Nam si ad Christum ipsum, vel saltem ad Apostolos accessisset, verum illi dolorem, & spem veniæ ingessissent. Quæ est animadversio Ambrosij l.2. de pœn. cap. 5. *arbitror, inquit, quod etiam Iudas posuisset non excludi à venia, si pœnitentiam non apud Iudaos, sed apud Christum egisset.* Augustinus etiam l. de vera, & falsa pœniten. cap. 11. *Iudas, inquit, iuit ad Phariseos: reliquit Apostolos. Nihil inuenit auxilij, sed desperationis augmentum.* Unde fit, ut sicut magnum est prædestinationis signum confessarios eligere probos, & doctos: ita par sit reprobationis signum nullam, aut paucam adhibere in hoc diligentiam: sicut, quod multò est peius, studiosè eos deligere, qui laxiores habentur neque aut valde idonei, aut valde pij. Signum est enim animi non curantis verum pœnitentiæ effectum: ad quem non minùs conducit bonus confessarius, quàm ad valetudinem recuperandam bonus medicus. Sicut igitur fictè valetudinem optat, qui æquali pecunia medicum non deligit meliorem, ita, &c. Atque hæc de reprobationis indicio ducto ex pœnitentia ficta.

Quod verò attinet ad pœnitentiam infructuosam, quod hæc quoque sit reprobationis indicium, probatur. Quia pœnitentia infructuosa æquiparatur fictæ. Sed illa est signum reprobationis, ut ostensum est. Ergo, &c. Major probatur ex Patribus non agnoscentibus veram pœnitentiam nisi eam, quæ est cum fructibus supra allatis pœnitentiæ: qui consistunt in præcauendis peccatis futuris, & deslendis præteritis. Ideo Augustin. l. Eccles. dogmat. c. 4. *pœnitentia, inquit, est pœnitenda non admittere, & admissa deslere.* Idem serm. 1. de pœn. & jejunio, *se veram pœnitentiam vis agere, jam peccata noli committere: sed ieiunijs, & orationibus desle.* Idem serm. de Nativit. Domini. *Multi, inquit, assidue se dicunt peccatores: & tamen delectat eos peccare. Professio est, non emendatio: accusatur anima, non sanatur: pronunciatur offensa, sed non tollitur. Pœnitentiam certam non facit nisi odium peccati: & amor Dei.* Explicans autem in quo consistat hæc vera pœnitentia, subdit, *quando fit ut sibi amarum sapiat in anima, quod antea in vita fuerat dulce: ut quod te prius delectabat in corpore, ipsum te cruciet in corde; iam tunc bene ingemiscis ad Deum.* Ambrosius l. 2. de pœniten. cap. 5. *Qui agit pœnitentiam non solum diluere debet lacrymis peccatum suum, sed etiam emendatioribus factis tegere, & operire delicta.* Gregorius hom. 34. in Evangel. *Pœnitentia est præterita peccata plangere, & plangendo non iterum admittere.* Quod aliorum quoque Patrum testimoniis probatum est supra cap. præc. Ergo, ubi non adsunt hi pœnitentiæ fructus, non agnoscunt Patres veram pœnitentiam: & sic pœnitentia infructuosa æquiparatur fictæ, quod erat probandum. Unde sequitur, quod si post peccatum pœnitentia ficta est reprobationis signum, idem planè dicendum sit de pœnitentia infructuosa.

LXXXVI.
Ambros.

August.

Pœnitentia
infructuosa
reprobationis
signum.

Fructus veræ
pœnitentiæ
qui
sunt.
Augustin.

Ambros.

Gregor.

Luca 3.
Matth. 3.
Fructus, vel
innocentiæ,
vel pœni-
tentia.

Luca 13.
riculnea in-
fructuosa
quid signi-
ficet.

Matth. 21.

Luca 3.
Augustin.

Peccatum
nullum po-
test rema-
nere impu-
nitum.

Anselm.

Pœnitentia
damnato-
rum infru-
ctuosa.

Sap. 3.

August.

Confirmatur, quia sicut prædestinationis finis promittitur non cuicumque pœnitenti, sed facienti fructus dignos pœnitentiæ. Luca cap. 3. ita reprobationis finem Christus minatur non facientibus hos fructus Matth. 3. *Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.* Fructus autem sunt in duplici differentia. Vel enim sunt fructus innocentia: & hi competunt paucissimis, ut dictum est. Vel fructus pœnitentiæ: & hi competere possunt quamplurimis, & omnibus post peccatum. Ergo post peccatum signum est reprobationis, si pœnitens sit arbor infructuosa, non faciens fructus dignos pœnitentiæ. Quod significavit etiam Christus tum in parabola de ficulnea infructuosa. Luca 13. *Ecce tres anni sunt, ex quo veni quærens fructum in ficulnea hac, & non inveni. Succidam ergo illam: ut quid etiam terram occupat? cum in alia ficulnea: ad quam Christus cum venisset, nihil invenit nisi folia tantum, & ait illi, nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum: & arefacta est continuo ficulnea.* Matth. 21. Quæ sine dubio referuntur ad reprobos à Deo maledictos, & arefactos, ut nunquam ex iis nascentur fructus bonorum operum in æternum. Quia non invenit in eis fructus dignos pœnitentiæ, ex Luc. 3. ostendens, ut notat Augustin. l. de vera, & falsa pœnitentia cap. 2. *pœnitentiam non sterilem, sed dignè fructificantem.* Hanc qui non spontaneè, & fructuosè exercet in præsentī vita, signum reprobationis gerit, tanquam involuntariè, & infructuosè, eam passurus in altera. Quippe, ut notat Anselmus in cap. 1. ad Cor. 12. *peccata sive parva, sive magna, impunita esse non possunt; quia aut Deo iudicante plectuntur, aut homine puniente.* Idco, nè Deus ea puniat in æternum, hic ab homine temporaliter punienda. Sicut igitur pœnitentia fructuosa in hac vita signum prædestinationis est, & pignus beatitudinis consequendæ in altera: ita impœnitentia, aut illi æquivalens pœnitentia infructuosa in hac vita, signum reprobationis est, & pœnitentiæ infructuosæ in altera; quando erunt reprobi pœnitentiam agentes, & præ angustia spiritus gementes. Sap. 5. quia scilicet, ut notat Augustinus enar. in Psal. 27. *ab ijs non evaditur pœnitentia: sed sempiterna erit pœnitentia, & nulla salus post pœnitentiam.*

C A P U T VII.

Quartum prædestinationis signum, tribulatio.

LXXXVII.

Prædesti-
nationis

Post accepta priora signa à peccatis, quæ ad prædestinationis finem impedimenta, ad reprobationis finem sunt media: aliud prædestinationis,